

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU.410.009.03.2021

Pani

Lucyna Sobczak

Dyrektor Szkoły Podstawowej Nr 1

im. Jana Pawła II w Bełżycach

ul. Ks. Bp. Tomasza Wilczyńskiego 62

24-200 Bełżyce

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/021 „Funkcjonowanie szkół w sytuacji zagrożenia COVID-19”

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

ul. Okopowa 7, 20-022 Lublin

T +48 81 461 31 20, F +48 81 461 31 11

llu@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-112, 20-001 Lublin 1

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Jana Pawła II w Bełżycach (dalej: <i>SP</i> lub <i>Szkoła</i>), ul. Ks. Bp. Tomasza Wilczyńskiego 62, 24-200 Bełżyce.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Lucyna Sobczak, Dyrektor Szkoły Podstawowej Nr 1 w Bełżycach (dalej: <i>Dyrektor</i>) od dnia 24 stycznia 2019 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja przez szkoły zadań w obszarze kształcenia, wychowania i opieki w sytuacji zagrożenia COVID-19.
Okres objęty kontrolą	Lata 2020-2021 (do dnia zakończenia czynności kontrolnych), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontroler	Artur Bokiniec, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli do przeprowadzenia nr LLU/70/2021 z dnia 6 maja 2021 r. (akta kontroli tom I str. 1-4, 13-15)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, w sytuacji zagrożenia COVID-19 w Szkole prawidłowo zorganizowano kształcenie, wychowanie i opiekę.

W okresie zawieszenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych, od 12 do 24 marca 2020 r., nauczyciele doskonalili się, przygotowywali do lekcji, opracowywali informacje i materiały dla uczniów, utrzymując z nimi systematyczny kontakt za pomocą komunikacji elektronicznej, głównie dziennika elektronicznego. W okresie tym Dyrektor podjęła działania zmierzające do uruchomienia nauki zdalnej oraz na bieżąco wprowadzała wewnątrzszkolne regulacje, umożliwiające bezpieczną i nieprzerwaną realizację zadań Szkoły w nowych warunkach funkcjonowania.

Od 25 marca 2020 r. nauczyciele realizowali podstawę programową kształcenia ogólnego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W latach szkolnych 2019/2020 i 2020/2021 nie zaistniała potrzeba modyfikacji szkolnego zestawu programów nauczania. Dla zapewnienia prowadzenia nauki na odległość uczniom i nauczycielom wypożyczono zestawy komputerowe, a także zapewniono możliwość prowadzenia nauki online. Podczas prowadzenia nauki zdalnej zarówno uczniowie z trudnościami w nauce oraz szczególnie uzdolnieni otrzymywali wskazane im formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Dyrektor ustaliła sposób monitorowania i sprawdzania wiedzy uczniów i ich postępów w nauce oraz sposób ich dokumentowania w dzienniku elektronicznym. Stosownymi zarządzeniami wprowadziła procedury uwzględniające higienę pracy uczniów i nauczycieli oraz podjęła działania mające na celu zapewnienie bezpiecznych warunków pracy w okresie zagrożenia COVID-19.

W roku szkolnym 2020/2021, po wystąpieniu potwierdzonych wyników zakażenia wirusem SARS-CoV-2, Dyrektor, za zgodą Burmistrza Bełżyc i po uzyskaniu

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200. Dalej: *ustawa o NIK*.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

pozytywnej opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lublinie (dalej: *PPIS*), zawiesiła zajęcia lekcyjne od 26 lutego do 4 marca 2021 r. dla jednej klasy. Informację o zawieszeniu zajęć przekazano do Lubelskiego Kuratora Oświaty (dalej: *LKO*).

Zdiagnozowane potrzeby szkoleniowe nauczycieli z zakresu, m.in. nowych technologii informacyjnych, zostały uwzględnione w planie pracy na rok szkolny 2020/2021. Zorganizowano szkolenia wspomagające umiejętności cyfrowe. Z dofinansowania zakupu sprzętu i oprogramowania w ramach tzw. 500+ skorzystali wszyscy nauczyciele, którzy złożyli wnioski (60).

Stwierdzona nieprawidłowość dotyczyła braku pełnego zabezpieczenia przed dostępem do stron internetowych, mogących zawierać treści szkodliwe dla prawidłowego rozwoju uczniów (na dwóch komputerach przenośnych używanych uczniom). Nieprawidłowość ta została usunięta podczas kontroli NIK i nie miała istotnego wpływu na kontrolowaną działalność.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

Realizacja przez szkoły zadań w obszarze kształcenia, wychowania i opieki w sytuacji zagrożenia COVID-19

Opis stanu faktycznego

1. W skład Szkoły Podstawowej nr 1 w Bełżycach wchodziły oddziały przedszkolne oraz filia Szkoły w Wierchowiskach Starych. Według stanu na 30 września 2020 r. obowiązek szkolny realizowało 631 uczniów w 27 oddziałach (pięciu uczniów w filii Szkoły) oraz 90 dzieci w czterech oddziałach przedszkolnych. Według stanu na dzień 30 września 2019 r. liczba uczniów wynosiła 572 osoby, a na koniec roku szkolnego 2019/2020 — 571.

(akta kontroli tom I str. 6-18, 83-88)

W związku z zawieszeniem zajęć dydaktyczno-wychowawczych w okresie od 12 do 24 marca 2020 r., na podstawie zarządzenia Dyrektora Szkoły z dnia 11 marca 2020 r.³ czasowo odwołano wszystkie zajęcia dydaktyczno-wychowawcze. W dniach 12-13 marca 2020 r. w Szkole nie prowadzono zajęć opiekuńczych (brak zgłoszeń dzieci przez rodziców). Od 24 marca do 24 kwietnia 2020 r. wprowadzono w Szkole nauczanie zdalne dla klas I-III, zorganizowano opiekę świetlicową oraz nauczanie zdalne i zajęcia opiekuńczo-wychowawcze dla grupy 11 uczniów (oświadczenia i wnioski złożone przez rodziców w formie pisemnej i elektronicznej)⁴. Od 18 do 22 maja 2020 r. zajęcia opiekuńczo-wychowawcze realizowane były dla grupy trojga dzieci (klasy I-III). W okresie od 25 maja do 22 czerwca 2020 r. w ramach zadań świetlicowych prowadzono zajęcia opiekuńczo-wychowawcze, z możliwością realizacji zajęć dydaktycznych dla grupy 14 dzieci⁵, w tym dla sześciorga uczniów klas I-III realizowano zajęcia dydaktyczne, a dla ośmiorga dzieci zajęcia opiekuńczo-wychowawcze⁶. W okresie od 16 listopada do 22 grudnia 2020 r. prowadzono nauczanie zdalne i opiekuńczo-wychowawcze w klasach I-III dla grupy siedmiu uczniów.

(akta kontroli tom I str. 29, 89-95, 189-210)

³ Zarządzenie Nr 6/2020 Dyrektora Szkoły z dnia 11 marca 2020 r. w sprawie zawieszenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych w okresie od 12 do 24 marca 2020 r.

⁴ Jedna grupa 11 uczniów, w tym 9 uczniów z klas I oraz 2 z klas III.

⁵ Zajęcia te zorganizowano dla dzieci rodziców służb mundurowych i służby zdrowia.

⁶ Zajęcia prowadzone były w dwóch pomieszczeniach świetlicy szkolnej z zachowaniem warunków bezpieczeństwa i higieny pracy uczniów oraz nauczycieli w okresie pandemii COVID-19 (odstęp między ławkami z dziećmi, stałe miejsce pracy dla uczniów, mycie i dezynfekcja rąk przed i po zajęciach, wietrzenie sal, dezynfekcja stolików, krzeseł, maseczki).

2. W dniach od 12 do 24 marca 2020 r. organizacja zdalnego nauczania obejmowała przede wszystkim skoordynowanie działań, mających na celu nawiązanie łączności z 571 uczniami Szkoły (klasy I-VIII), 86 uczniami tzw. zerówek oraz z 66 nauczycielami. Podstawowym narzędziem nawiązania łączności w komunikacji z uczniami i nauczycielami był dziennik elektroniczny, w którym zamieszczano wiadomości i informacje dla uczniów i ich rodziców/opiekunów prawnych. Na stronie internetowej Szkoły zamieszczano komunikaty o bieżącej sytuacji oraz utworzono zakładki „Zdalne nauczanie” i „Vademecum ośmioklasisty”. Do prowadzenia lekcji w systemie online (klasy IV-VIII) wykorzystywano platformę MS Office 365. Na platformie ClickMeeting (zakupionej przez Szkołę)⁷ prowadzono w trybie online zebrania Rady Pedagogicznej, szkolenia dla nauczycieli oraz spotkania nauczycieli z rodzicami uczniów. Nauczyciele i dyrekcja Szkoły podjęli działania ukierunkowane na rozpoczęcie i prowadzenie zajęć dydaktyczno-wychowawczych w formie zdalnego nauczania, w tym w szczególności:

- wychowawcy oddziałów klasowych poprzez funkcjonujący dziennik elektroniczny⁸ potwierdzili nawiązanie kontaktu z rodzicami dzieci (spośród 571 uczniów brak kontaktu wystąpił w dwóch przypadkach);
- zebrano informacje o zabezpieczeniu uczniów w zestawy komputerowe, zgłoszone zostały przypadki posiadania jednego komputera w rodzinach wielodzietnych (w sześciu przypadkach użyczono uczniom sprzęt komputerowy).

W ww. okresie od 12 do 24 marca 2020 r.:

- Dyrektor Szkoły powołała zespół zadaniowy nauczycieli do opracowania informacji o zasadach kształcenia na odległość, którą następnie przekazano nauczycielom, uczniom i ich rodzicom;
- pedagog szkolny opracowywał szczegółową informację dla rodziców, dotyczącą warunków organizowania dzieciom nauki w domu, motywowania i wspierania dzieci do systematycznego uczenia się poza szkołą oraz dbania o zapewnienie bezpiecznego korzystania z sieci; informacja została zamieszczona na stronie internetowej szkoły w zakładce – „Zdalne nauczanie” w dniu 22 marca 2020 r.

Nauczyciele, realizujący zdalne nauczanie, w kontaktach z uczniami korzystali z dziennika elektronicznego, poczty elektronicznej, komunikatorów, platform edukacyjnych (eduelo.pl, Kahoot, matmag.pl, Scholaris, matzoo.pl), stron Ministerstwa Edukacji Narodowej (dalej: MEN), Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej. Na stronie internetowej Szkoły została założona zakładka „Zdalne nauczanie”, na której przedstawiono dostępne formy realizacji zdalnego nauczania.

Przekazywanie informacji i komunikacja Dyrektora z nauczycielami odbywała się m.in. za pośrednictwem wideokonferencji, dziennika elektronicznego, komunikatorów, drogą e-mail, a z uczniami i rodzicami również za pośrednictwem strony internetowej Szkoły, drogą e-mail i telefonicznie. W informacjach przekazywanych e-mail, skierowanych do nauczycieli, Dyrektor Szkoły przedstawiła zasady funkcjonowania i dokumentowania przebiegu procesu nauczania, tj. m.in. poinformowała o:

- rozpoczęciu zdalnego nauczania (e-mail z 13 marca 2020 r.); formę i metody pracy należało dostosować do specyfiki przedmiotu i klasy; praca z uczniami miała zostać oparta o tygodniowy plan zajęć poszczególnych klas, informacje o zadanej uczniom pracy zamieszczano w dzienniku elektronicznym w zakładce „Zadania domowe”;

⁷ Koszt zakupu licencji wynosił: 489,54 zł (dostęp na dwa miesiące: maj-czerwiec).

⁸ Umowa zawarta w dniu 1 września 2017 r. z firmą VULCAN Sp. z o. o. we Wrocławiu o udzielenie licencji na prowadzenie dziennika elektronicznego.

- zasadach prowadzenia i dokumentowania procesu nauczania w okresie od 16 do 24 marca 2020 r.; w dzienniku elektronicznym w zakładce „Zadania domowe” należało wpisywać tematy o charakterze powtórzeniowym, a od 25 marca do 8 kwietnia 2020 r. wpisywać tematy zgodnie z planem lekcji w oparciu o zdalną pracę;
- zasadach monitorowania i sprawdzania wiedzy uczniów w ramach nauczania na odległość (16 marca 2020 r.), w których określiła metody i formy pracy w kształceniu na odległość (zajęcia miały odbywać się zgodnie z ustalonym grafikiem, w dzienniku elektronicznym w kolumnie frekwencja wpisywano zdalne nauczanie „zn”, koordynatorem zadań szkoły w każdym oddziale został wychowawca klasy, który odpowiadał za stały kontakt z uczniem oraz z jego rodzicami/opiekunami prawnymi);
- do 25 marca 2020 r. zostały zawieszony zajęcia, natomiast nauczyciele pozostali w gotowości do pracy i zostali zobowiązani do kontaktu z uczniami, przygotowania materiałów z uwzględnieniem specyfiki przedmiotu i klasy, wykorzystując m.in. dziennik elektroniczny w celu przekazywania materiałów do samodzielnej pracy; w klasach VIII zalecono realizowanie powtórzenia materiału i skoncentrowanie się na przedmiotach egzaminacyjnych, wykorzystując portale edukacyjne oraz strony LKO i MEN.

Z przebiegu nauczania na odległość nauczyciele składali sprawozdania i raporty. W dniu 19 marca 2020 r., na podstawie informacji zebranych od nauczycieli, sporządzone zostało zestawienie liczby uczniów klas IV-VIII, mających dostęp do zdalnego nauczania (z 360 uczniów ww. klas dostęp do nauczania zdalnego miało 353, a siedmiu uczniów nie posiadało dostępu⁹). W tym samym dniu na podstawie danych z dziennika elektronicznego (zakładka „Zadania domowe”) sporządzono raport o sposobach realizacji zdalnego nauczania w klasach IV-VIII, z którego wynikało, że 14 uczniów nie wykonywało zadań domowych. We wszystkich przypadkach braku ich wykonywania, wychowawcy klas poinformowali o tym fakcie rodziców/opiekunów prawnych uczniów.

Na stronie internetowej Szkoły podane zostały m.in.: terminy konsultacji, linki do korzystania z materiałów w okresie zdalnego nauczania oraz zamieszczono zakładkę „Vademecum ośmioklasisty”, w której przedstawiono informację dotyczącą m.in. harmonogramu konsultacji dla poszczególnych klas ósmych, zasad przeprowadzania egzaminów, terminów egzaminów, tematów próbnych egzaminów, wytycznych Centralnej Komisji Egzaminacyjnej (dalej: CKE).

Przeprowadzając lekcje online, korzystano z platformy MS Office 365¹⁰, dziennika elektronicznego, poczty elektronicznej, SMS-ów, rozmów telefonicznych. Zajęcia prowadzono w trybie online. W przypadku siedmiu uczniów (1,9%), którzy nie posiadali sprzętu komputerowego, materiały do pracy, polecenia, opisy zadań przesyłano m.in. drogą e-mail i SMS-ami. Zalecano korzystanie z gotowych lekcji i materiałów na platformach edukacyjnych, w tym z e-podręczników, zajęć przekazywanych przez TVP i radio. Przebieg procesu nauczania dokumentowany był wpisami w dzienniku elektronicznym.

(akta kontroli tom I str. 463-466, 529-559, 561, tom II str. 1-3, 377-404, 504-566)

3. W okresie zawieszenia zajęć stacjonarnych w roku szkolnym 2019/2020, Dyrektor podjęła działania, mające przygotować i zorganizować pracę Szkoły w zakresie

⁹ Brak dostępu spowodowany był brakiem sprzętu komputerowego lub niską jego jakością w rodzinach wielodzietnych oraz słabym sygnałem internetowym w miejscach zamieszkania uczniów. Do 25 maja 2020 r. Szkoła zapewniła dostęp od nauczania zdalnego dla wszystkich uczniów.

¹⁰ Szkole przekazano informację od firmy VULCAN o integracji dziennika elektronicznego z Microsoft Office 365 i założeniu kont dla wszystkich uczniów i pracowników Szkoły.

zdalnego nauczania. Zarządzeniem Dyrektora z dnia 25 marca 2020 r.¹¹ nauczycielom przydzielone zostały następujące zadania:

- nawiązanie i potwierdzenie nawiązania kontaktów z uczniami i z rodzicami dzieci¹²;
- realizowanie nauki w ramach tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli;
- zapewnienie uczniom materiałów niezbędnych do realizacji zajęć w formie elektronicznej;
- przekazanie rodzicom/opiekunom prawnym informacji o formie i terminach konsultacji;
- dokonanie weryfikacji stosowanych programów nauczania w celu dostosowania ich do wybranych metod kształcenia na odległość;
- poinformowanie rodziców o dostępnych materiałach, a także o możliwych sposobach i formach ich realizacji przez dzieci (w oddziałach przedszkolnych i w klasach I-III).

Decyzją Dyrektora w klasach I-III zajęcia realizowano w ramach tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin. W klasach IV-VIII wprowadzono plan nauczania zdalnego, uwzględniający terminy przekazywania treści wybranych przedmiotów, zleconych do realizacji zadań oraz harmonogram prowadzonych lekcji online.

Zgodnie z ww. regulacjami, wychowawcy klas zostali koordynatorami wszystkich działań zdalnego nauczania w swoich klasach i zostali zobowiązani do: uwzględnienia możliwości komunikacji elektronicznej z uczniami (w tym dostępności komputerów, połączeń internetowych, sytuacji rodzinnej) oraz do przekazywania rodzicom uwag i instrukcji dotyczących zaleceń medycznych w zakresie czasu korzystania z urządzeń elektronicznych; powiadamiania rodziców o sposobie prowadzenia nauczania na odległość; utrzymywania stałego kontaktu telefonicznego, e-mail, przez dziennik elektroniczny z rodzicami/opiekunami prawnymi uczniów.

W zakresie dokumentowania pracy zobligowano nauczycieli do wpisywania wszystkich poleceń dotyczących wykonywanych czynności w ramach nauczania na odległość w dzienniku elektronicznym w zakładce „Zadanie domowe” (dzień wcześniej przed terminem realizacji), a zrealizowane treści nauczania należało zapisywać w dzienniku elektronicznym zgodnie z tygodniowym planem lekcji.

W ww. zarządzeniu Dyrektora opracowane zostały również zasady monitorowania postępów uczniów, sposób weryfikacji wiedzy i umiejętności oraz sposób i zasady informowania uczniów i rodziców o postępach ucznia w nauce i uzyskiwanych przez niego ocenach. Koordynatorem działań związanych z monitorowaniem i sprawdzaniem wiedzy został wicedyrektor Szkoły. W dzienniku elektronicznym umieszczono informację o numerach telefonów rodziców uczniów wraz z adresami e-mail. Na stronie Szkoły w zakładce „Kontakt” podano numery telefonów i adresy e-mail dyrekcji Szkoły, pedagoga szkolnego i sekretariatu.

(akta kontroli tom I str. 31-36, 561, tom II str. 4-17)

Na platformach: ClikMeeting, Skype Meet, Google, Microsoft Office 365 – Teams przekazano rodzicom/opiekunom prawnym uczniów informacje o spotkaniach online wychowawców poszczególnych klas z rodzicami i opiekunami w II półroczu 2019/2020. Opracowane zostały sposoby organizacji i realizacji zdalnego nauczania w klasach I-III, w których przedstawiono: zmiany wynikające ze zdalnego

¹¹ Zarządzenie Nr 8/2020 Dyrektora Szkoły z dnia 25 marca 2020 r. w sprawie organizacji nauczania na odległość. (dalej: *Zarządzenie Dyrektora z dnia 25 marca 2020 r.*).

¹² Na 571 uczniów brak kontaktu wystąpił w dwóch przypadkach.

nauczania¹³ (zgodnie z terminami podanymi przez MEN tj. 12-25 marca 2020 r. i od 25 marca do 11 kwietnia 2020 r.) z uwzględnieniem możliwości i problemów uczniów, wynikających ze zmiany nauczania. Kontaktowano się za pośrednictwem: dziennika elektronicznego (tematy lekcji, frekwencja, prace domowe), poczty elektronicznej, rozmów telefonicznych i sms/mms. Weryfikacja wiedzy odbywała się: drogą e-mail/sms, poprzez przekazanie zdjęć wykonanych zadań, prac plastycznych, zeszytów, umieszczanie i sprawdzanie plików lub zadań na platformach edukacyjnych. Przekazywanie informacji rodzicom i uczniom o postępach w nauce realizowane było za pośrednictwem dziennika elektronicznego, poczty elektronicznej lub telefonów komórkowych.

Przygotowując realizację programów nauczania w trybie nauczania na odległość, wykorzystywano materiały dostępne na stronach: MEN w tym Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej – epodreczniki.pl, CKE – cke.gov.pl i okręgowych komisji egzaminacyjnych – oke.gov.waw.pl, materiałów prezentowanych w programach i na stronach internetowych telewizji publicznej i radiofonii, innych materiałów wskazywanych przez nauczycieli na stronach internetowych (pistacja.pl, matzoo.pl, wordwall.net, learningapps.org, ekreda.pl, szalaneliczby.pl, ytba.pl).

Szkoła przygotowała i ustaliła system pracy zdalnej, m.in. w zakresie narzędzi elektronicznych do realizacji programów nauczania. Dyrekcja Szkoły oraz nauczyciele poszczególnych grup przedmiotów przedstawili propozycje wykorzystywania różnych narzędzi komunikacji elektronicznej: dziennik elektroniczny uzupełniony o zakładki zdalne nauczanie i vademecum ośmioklasisty, platforma eduleo.pl, epodreczniki.pl media społecznościowe, programy telewizji publicznej (pasmao internetowe vod.tvp.pl), zdalne lekcje.pl, Youtube.com.

Analiza realizacji zdalnego nauczania w dwóch wybranych oddziałach klasowych (IVa i VIIIa) wykazała m.in., że planowanie i realizacja zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych prowadzona była według tygodniowego rozkładu zajęć, wynikającego z arkusza organizacyjnego; tematyka zajęć dokumentowana była w dzienniku elektronicznym, który był na bieżąco monitorowany przez Dyrekcję Szkoły, monitorowano realizację tygodniowych planów pracy i ich zgodność z wymaganiami podstawy programowej oraz ocenianie i weryfikowanie postępów uczniów, ich wiedzy i umiejętności. Nauczyciele przygotowywali materiały dydaktyczne dla uczniów, które umieszczane były w zakładce „Zadania domowe”. Tematy te były spójne z programem nauczania oraz umożliwiały realizację podstawy programowej.

Szkoła opracowała raport z ewaluacji wewnętrznej, której tematem było „Kształcenie na odległość dostosowane do potrzeb uczniów, rodziców, nauczycieli”. Badaniem ankietowym online objęto uczniów (508), nauczycieli (58) oraz rodziców (483). Z przeprowadzonej ewaluacji sformułowano 18 wniosków, w których m.in. stwierdzono: brak bezpośredniego kontaktu uczniów z rówieśnikami i nauczycielami, problemy z dostępem do sprzętu umożliwiającego naukę zdalną (jakość łączy, słaby sygnał Internetu), wysoką ocenę poziomu przekazywanej wiedzy dla uczniów klas I-III, zbyt duże obciążenie nauką dzieci z klas I-III, mniejszą efektywność nauki na odległość, duże zaangażowanie rodziców w realizowanie pomocy swoim dzieciom, zróżnicowany poziom oceny postępów w nauce, brak możliwości rzetelnego skontrolowania faktycznej wiedzy uczniów nabytej podczas zdalnego nauczania, stosowanie szerokich metod i form pracy z wykorzystaniem technik cyfrowych w zdalnym nauczaniu, możliwość korzystania z nauczania zdalnego jako uzupełnienie tradycyjnych zajęć, pozytywne oceny lekcji prowadzonych online.

¹³ Technicznie dostosowano zakres i treść zajęć do zdalnego nauczania.

W dniu 24 marca 2020 r. została opracowana i przesłana do nauczycieli i rodziców uczniów informacja, dotycząca prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, która zawierała informacje o formach uczenia się dzieci i uczniów objętych zajęciami rewalidacyjno-wychowawczymi oraz uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym lub z niepełnosprawnościami sprzężonymi. W dniach 18 maja i 1 czerwca 2020 r. opracowano również harmonogramy zajęć rewalidacyjnych i zajęć Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka.

Opracowane zostały: zasady monitorowania i sprawdzania wiedzy uczniów w ramach nauczania zdalnego (prezentacja multimedialna została przekazana nauczycielom 11 maja 2020 r.) oraz procedury, uwzględniające higienę pracy uczniów i nauczycieli w Szkole - Procedury BHP.

(akta kontroli tom I str. 211, tom II str. 4-19, 28-48, 175-179, 474-503)

4. W okresie zawieszenia zajęć od 12 do 24 marca 2020 r. zadania kadry pedagogicznej Szkoły ukierunkowane była przede wszystkim na rozpoczęcie i prowadzenie zajęć dydaktyczno-wychowawczych w formie nauczania na odległość.

W trybie online prowadzono zebrania Rady Pedagogicznej oraz komunikowano się z rodzicami uczniów. Dokumentowanie zadań prowadzono w dzienniku elektronicznym. W dniach od 16 do 24 marca 2020 r. realizowano zajęcia o charakterze powtórzeniowym, a od 25 marca 2020 r. wpisywano tematykę zajęć zgodnie z tygodniowym planem lekcji, dokumentowano m.in. realizację podstawy programowej, informacje o stosowanych metodach i technikach nauczania. Z przebiegu procesu nauczania, stosowanych zasad, form i metod nauczania online, nauczyciele sporządzali sprawozdania, które sporządzane były w dniach 13, 23 marca, 2, 15 kwietnia, 21 maja, 23 czerwca 2020 r.

Od 25 marca 2020 r. do 26 czerwca 2020 r. (koniec roku szkolnego) we wszystkich klasach Szkoły prowadzone było zdalne nauczanie, które realizowane było zgodnie z tygodniowym planem lekcji. Uczniom realizującym zdalne nauczanie zapewniono kontakt z nauczycielami i wychowawcami przez dziennik elektroniczny. W przedstawianych Dyrekcji Szkoły sprawozdaniach nauczyciele zwracali uwagę na ograniczenia techniczne, tj. m.in. na bardzo wolne tempo przekazywania (wysyłania i odbierania) informacji na łączach internetowych. We wszystkich objętych badaniem sprawozdaniach¹⁴ (sześć) podano, że realizacja podstawy programowej przebiegała właściwie. Nauczyciele poszczególnych przedmiotów prowadzili (zgodnie z ustalonym harmonogramem) konsultacje oraz spotkania (online) z rodzicami/opiekunami prawnymi uczniów. Na spotkaniach z rodzicami przedstawiano m.in. sposoby monitorowania osiągnięć uczniów, zasady wspierania dzieci w okresie epidemii COVID-19, przekazywano informację na temat form kształcenia na odległość, przypominano o terminach konsultacji. Spotkania te dokumentowane były w formie sprawozdań. W konsultacjach prowadzonych od 25 maja do 26 czerwca 2020 r. uczestniczyło 10 nauczycieli w wymiarze 116 godzin oraz 81 uczniów, w tym 28 uczniów klas ósmych¹⁵. Konsultacje w klasach ósmych prowadzono również od 17 listopada 2020 r. do 11 maja 2021 r. Przeprowadzono 44 spotkania, w których uczestniczyło 10 nauczycieli oraz obecnych było 388 uczniów.

W okresie od września 2019 r. do końca czerwca 2020 r. liczba godzin ponadwymiarowych wyniosła 3 799,6 godzin, a łączne wynagrodzenie za ich

¹⁴ Sześć sprawozdań zespołów turystyki i sportu, przyrodniczego, humanistycznego, edukacji wczesnoszkolnej, matematycznego, języków obcych.

¹⁵ Konsultacje odbywały się w salach lekcyjnych Szkoły z zachowaniem wymogów sanitarnych. Uczniowie przed wejściem do Szkoły byli zapisywani w rejestrze, badano im temperaturę oraz odnotowywano godzinę wejścia i wyjścia ze Szkoły.

zrealizowanie - 171,8 tys. zł. Średnie wynagrodzenie za jedną godzinę ponadwymiarową wyniosło 45,2 zł, w tym w dziale 801 (Oświata i wychowanie) wykonano 2 628,6 godzin planowych oraz 833 doraźnych zastępstw. Łączna wartość wynagrodzenia brutto w tym dziale wyniosła 160,3 tys. zł (średnie wynagrodzenie za godzinę ponadwymiarową wyniosło 61 zł). W dziale 854 (Edukacyjna opieka wychowawcza) nie planowano godzin ponadwymiarowych, wykonano zaś 338 godzin doraźnych zastępstw, wypłacono za ich realizację wynagrodzenie w kwocie brutto 11,5 tys. zł (średnie wynagrodzenie za godzinę zastępstwa wyniosło 34 zł). Najwięcej godzin ponadwymiarowych i doraźnych zastępstw zrealizowano w miesiącach: listopad 2019 r. (530,71 godzin) i luty 2020 r. (621,87), co stanowiło 30,3% wszystkich godzin ponadwymiarowych w ww. okresie.

W okresie od marca do 30 czerwca 2020 r. nauczyciele SP wypracowali łącznie 1 000,53 godzin dodatkowych, z czego 276,53 (27,6%) stanowiły godziny ponadwymiarowe. Wynagrodzenie za godziny dodatkowe wyniosło ogółem 45,2 tys. zł, w tym za godziny ponadwymiarowe 11,7 tys. zł. W okresie od października 2020 r. do końca marca 2021 r. nauczyciele wypracowali 5 314,52 godzin dodatkowych, w tym 1 227,52 (23,1%) godzin ponadwymiarowych. Za godziny dodatkowe wypłacono nauczycielom wynagrodzenie w kwocie łącznej 259,2 tys. zł, z czego za godziny ponadwymiarowe 58,5 tys. zł.

W złożonych wyjaśnieniach Dyrektor Szkoły podała, że w czasie realizacji zdalnego nauczania nauczyciele otrzymywali wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe, a wynagrodzenia za zrealizowane godziny były wypłacane na koniec danego miesiąca. Zwiększona liczba godzin ponadwymiarowych związana była z realizacją zastępstw za godziny lekcyjne nauczycieli przebywających na zwolnieniach lekarskich, urlopach dla poratowania zdrowia, urlopach macierzyńskich.

(akta kontroli tom I str. 200-210, 326-327, 545-552, tom II str. 28-84, 318-376, 560)

5. Realizacja nauki na odległość w okresie po 24 marca 2020 r. prowadzona była na podstawie zarządzenia Dyrektora z dnia 25 marca 2020 r.¹⁶ Zajęcia prowadzone były w ramach tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć. Nauczyciele zobowiązani zostali do weryfikacji dotychczasowych programów nauczania pod kątem dostosowania go do metod kształcenia na odległość, informowania rodziców dzieci z klas I-III o dostępnych materiałach oraz o sposobach i formach realizacji ich przez dzieci w warunkach domowych. W klasach IV-VIII wprowadzono plan nauczania zdalnego, uwzględniający terminy przekazywania treści wybranych przedmiotów wraz z harmonogramem lekcji prowadzonych online. W wyjaśnieniu Dyrektor Szkoły podała, że każdy nauczyciel i uczeń, który zadeklarował chęć wypożyczenia laptopa takie wsparcie otrzymał. Każdemu uczniowi zapewniono dostęp i uczestnictwo w zdalnym nauczaniu. Szkoła zapewniła uczniom możliwość nauczania na odległość w budynku Szkoły. Nauczyciele zostali przygotowani do nauczania zdalnego. Korzystali z dziennika elektronicznego (wprowadzonego od 1 września 2017 r.) oraz w 2020 r. uczestniczyli w 40 szkoleniach¹⁷ dotyczących doskonalenia w zakresie posługiwania się nowoczesnymi technologiami informatycznymi. W latach 2020 i 2021 w szkoleniach grupowych uczestniczyło odpowiednio 64 i 69 nauczycieli. Pierwsze szkolenia w ww. zakresie przeprowadzono w dniu 7 lutego 2020 r.¹⁸, w dniach od 5 do 19 maja 2020 r. przeprowadzono łącznie 10 szkoleń indywidualnych, dotyczących praktycznego posługiwania się platformą MS Teams. W dniu 12 maja 2020 r. przeprowadzono szkolenie (online) na Radzie Pedagogicznej z zakresu stosowania platformy

¹⁶ Kształcenie na odległość dla klas I-VIII prowadzone było od 25 marca 2020 r. do 26 czerwca 2020 r. (koniec roku szkolnego 2019/2020).

¹⁷ Szkolenia prowadzone online, indywidualne.

¹⁸ Tematyka szkolenia „Programowanie Lego Mindstorms EV3”.

Microsoft Teams Office 365 w pracy nauczycieli, w którym uczestniczyło 62 nauczycieli.

Na podstawie analizy próby czterech klas¹⁹ ustalono, że w okresie 16–23 marca oraz 20-26 kwietnia 2020 r. kontakt zdalny nawiązano ze wszystkimi uczniami z poszczególnych klas objętych badaniem.

(akta kontroli tom I str. 31-36, 89-95, 485-506, tom II str. 106-171, 180-193, 279-287)

6. W warunkach ograniczonego funkcjonowania Szkoły (po 24 marca 2020 r.) zmieniono zasady świadczenia pracy na jej terenie przez nauczycieli oraz innych pracowników (pedagog szkolny, bibliotekarze – dyżury, konsultacje). Dyrektor Szkoły zarządzeniami określił zasady i procedury: organizacji opieki, w tym ograniczenia w zakresie przebywania dzieci w budynku Szkoły, korzystania z biblioteki szkolnej i zwrotu podręczników, zadania pracowników obsługi, zadania nauczycieli (m.in. informowania uczniów i rodziców/opiekunów o dostępnych materiałach, planach zdalnego nauczania, dokumentowaniu procesu nauczania), o obowiązujących procedurach, zasadach higieny, czyszczenia i dezynfekcji pomieszczeń, m.in. wietrzenia sal podczas przerw, dezynfekcji wyposażenia klas i pomieszczeń (ławki, krzesła, stoliki), dezynfekowania powierzchni dotykowych, ciągów komunikacyjnych, toalet. Ponadto przedstawiono procedury, dotyczące postępowania w przypadkach podejrzenia zakażenia u dziecka oraz personelu wirusem SARS-CoV-2, prowadzenia rejestrów wejść i wyjść osób niebędących pracownikami Szkoły. Dyrekcja utrzymywała stały kontakt z PPIS, organem prowadzącym (Gmina Belżyce) i LKO. Dyrektor systematycznie informowała organ prowadzący oraz LKO o realizacji zadań Szkoły w okresie ograniczenia jej funkcjonowania. Przed rozpoczęciem roku szkolnego 2020/2021 raporty i sprawozdania przesłano do Urzędu Gminy Belżyce (16 i 31 sierpnia 2020 r.) i do Lubelskiego Kuratora Oświaty (19 marca i 6 sierpnia 2020 r.)²⁰.

(akta kontroli tom I str. 8-18, 31-36, 56-71, 461-462, 529-534, tom II str. 4-17)

7. W okresie zawieszenia zajęć stacjonarnych, Dyrekcja Szkoły wskazywała do wykorzystywania w procesie nauczania materiały, z których mogli korzystać zarówno nauczyciele, jak również uczniowie i rodzice/opiekunowie prawni. W zarządzeniach Dyrektora oraz w uchwałach Rady Pedagogicznej²¹ określono, że do kształcenia na odległość można wykorzystywać m.in. funkcjonalne zintegrowane platformy edukacyjne, rekomendowane przez MEN (www.epodreczniki.pl), materiały dostępne na stronach internetowych CKE i okręgowych komisji egzaminacyjnych, materiały prezentowane w publicznej telewizji i radiofonii, zasoby Internetu oraz materiały wskazane przez nauczycieli. Zapisy sprawozdań z realizacji pracy zespołów nauczycieli przedmiotów: języków obcych, matematycznego, przyrodniczego, wczesnego nauczania wskazywały, że podstawa programowa w roku szkolnym 2019/2020 została zrealizowana. W złożonym wyjaśnieniu Dyrektor Szkoły podała, że nie zaistniała potrzeba modyfikacji szkolnego zestawu programów nauczania.

(akta kontroli tom I str. 20-27, 31-36, 56-71, tom II str. 181-210, 318-404, 466-467)

¹⁹ Po dwie klasy z każdego poziomu nauczania 1b-17 uczniów, 3c-23 uczniów, 4a – 25 uczniów, 8a-23 uczniów.

²⁰ W dniu 19 marca 2020 r. przesłano do Kuratorium sprawozdanie w sprawie przygotowania szkoły do rozpoczęcia procesu zdalnego nauczania, w dniu 16 sierpnia 2020 r. do organu prowadzącego przesłano raport z realizacji zadań oświatowych w roku szkolnym 2019/2020 (w tym dotyczący prowadzonych działań w ramach kształcenia specjalnego).

²¹ Załącznik do uchwały nr 06/2020/2021 z dnia 15 września 2020 r. Rady Pedagogicznej Szkoły, Zarządzenia Dyrektora nr 8/2020 z dnia 25 marca 2020 r., nr 18/2020 z dnia 27 sierpnia 2020 r.

8. Zgodnie z dyspozycją § 1 ust. 1 pkt 14 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19²², Dyrektor Szkoły koordynowała współpracę pomiędzy nauczycielami, pedagogiem szkolnym, a uczniami i ich rodzicami. Za organizację i koordynowanie zdalnego kształcenia, wynikającego z indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych, odpowiadał pedagog szkolny²³. Zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość były realizowane poprzez informowanie rodziców o dostępnych materiałach i możliwościach ich realizacji przez dziecko lub ucznia w domu – w przypadku dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, edukacją wczesnoszkolną, wczesnym wspomaganie rozwoju, zajęciami rewalidacyjno-wychowawczymi oraz uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym lub z niepełnosprawnościami sprzężonymi. Materiały do pracy z dziećmi oraz dla uczniów do kształcenia na odległość były przesyłane przez upoważnionych nauczycieli, w porozumieniu z wychowawcami klas i nauczycielami prowadzącymi.

W latach szkolnych 2019/2020 i 2020/2021 kształceniem specjalnym objęto odpowiednio: 13 uczniów (przed wystąpieniem zagrożenia epidemicznego objęto 16 uczniów), a w roku szkolnym 2020/2021 – 20 uczniów²⁴. W roku szkolnym 2019/2020 nauczaniem indywidualnym objęto dwóch uczniów, a w roku szkolnym 2020/2021 jednego ucznia²⁵. W latach szkolnych 2019/2020 i 2020/2021 prowadzono zajęcia pozalekcyjne korekcyjno-kompensacyjne (dla 108 i 102 uczniów w wymiarze jednej godziny 45 minutowej tygodniowo); logopedyczne (dla 41 i 40 uczniów; jedna godzina 45 minutowa tygodniowo); rewalidacyjne (dla 16 i 13 uczniów w wymiarze 2 godzin 60 minutowych tygodniowo); rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne (dla 13 i 11 uczniów; jedna godzina 45 minutowa tygodniowo); zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze (klasy IV-VII)²⁶; (dla 68 i 61 uczniów; jedna godzina 45 minutowa tygodniowo)²⁷, indywidualne nauczanie (klasy VI; w których nauczaniem objęto odpowiednio dwóch i jednego ucznia w wymiarze 10 godzin); indywidualny program nauczania (dla zdolnego ucznia; objęto nim dwóch uczniów i jednego ucznia w wymiarze 4 i 2 godzin tygodniowo); zindywidualizowana ścieżka kształcenia (objęto po jednym uczniu w ww. latach szkolnych w wymiarze 10 godzin tygodniowo; godzina 45 minutowa); wybrane zajęcia edukacyjne realizowane indywidualnie lub w grupie po pięć osób (objęto nimi odpowiednio jednego i ośmiu uczniów w wymiarze 10 i 19 godzin tygodniowo; 5 grup).

W okresie po 25 marca 2020 r. do 30 czerwca 2020 r. wsparciem objęto jednego ucznia po stracie rodzica (prowadzono rozmowy o charakterze wspierającym, monitorowano stan psychiczny, utrzymywano kontakt telefoniczny i poprzez dziennik zajęć). Wszystkich uczniów wspierał pedagog szkolny poprzez kontakt w czasie zawieszenia zajęć w szkole w formie przekazywanych informacji w dzienniku elektronicznym, drogą e-mail lub telefoniczną. W zakładce „Dziennik pedagoga” pedagog szkolny przekazywała m.in. informacje dla rodziców, w tym dotyczące

²² Dz. U. poz. 493, ze zm.

²³ Zgodnie z zarządzeniami Dyrektora nr 8/2020 z dnia 25 marca 2020 r. (§ 7) i nr 23/2020 z dnia 23 października 2020 r. (§ 4).

²⁴ Dane według stanu na 30 września każdego roku, orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydane przez publiczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne.

²⁵ Zakładka w dzienniku elektronicznym *Zadania domowe wiadomość do rodziców* (2019/2020) i indywidualnie prowadzone zajęcia poprzez MS Teams (2020/2021).

²⁶ W klasach I-III nie wystąpiła potrzeba organizowania i prowadzenia zajęć dydaktyczno-wyrównawczych.

²⁷ Zajęcia te prowadzono w latach szkolnych 2019/2020 i 2020/2021 z następujących przedmiotów j. polski, matematyka, j. angielski

szkoleń w zakresie bezpieczeństwa, powrotów do zajęć po okresie izolacji, oferty wsparcia udzielanego przez poradnię pedagogiczno-psychologiczną, doradztwa zawodowego, priorytetów dla nastolatków.

Ponadto: w 2020 r. wsparciem w zakresie doradztwa zawodowego objęto 53 uczniów (przedstawiono prezentacje dla uczniów i rodziców związane z wyborem szkoły ponadpodstawowej); 75 uczniów klas VIII objęto doradztwem zawodowym przygotowanym przez Zespół Szkół im. Mikołaja Kopernika w Bełżycach; 75 uczniów otrzymało linki dotyczące materiałów Vademecum ośmioklasisty; do wszystkich uczniów szkoły i do ich rodziców przesłano informację na temat wspierania dzieci w okresie epidemii COVID-19 (wiadomość przesłana na stronie internetowej szkoły oraz w dzienniku elektronicznym); sześciu uczniom użyczono komputerów (informacja przesłana do rodziców uczniów przez poszczególnych wychowawców klas); w przypadku jednego ucznia przesłano opinię do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie (26 maja 2020 r.).

Wsparcie zarówno dla uczniów jak i rodziców realizowano również w roku szkolnym 2020/2021: pięciu uczniów z klas IV-VIII objęto kształceniem specjalnym (orzeczenia) i udzielano pomocy przy logowaniu się do MS Teams; w stosunku do 149 uczniów z klas I-III przeprowadzono badanie przesiewowe w ramach Lubelskiego Programu Wczesnego Wykrywania, Leczenia i Terapii Zaburzeń Komunikacyjnych u Dzieci Rozpoczynających Naukę Szkolną (badania logopedyczne i audiologiczne); w przypadku trzech uczniów nielogujących się podczas nauki zdalnej (brak logowania przez okres trzech dni) — przeprowadzono rozmowy monitorujące z rodzicami/opiekunami prawnymi, wprowadzono również stacjonarne lekcje zdalne na terenie szkoły, w jednym przypadku nawiązano współpracę z Sądem Rejonowym III Wydział Rodzinny.

Do wszystkich uczniów skierowano informację (zakładka w dzienniku elektronicznym), dotyczącą zagrożeń i zalecanych działań profilaktycznych w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i cyfrowego, wprowadzono konsultacje pedagoga i nauczycieli świetlicy (16-17 września 2020 r.) i przekazano informacje o całodobowym Dziecięcym Telefonie Zaufania. W dniu 23 lutego 2021 r. przesłano informacje MEN o Ogólnopolskim Dniu Walki z Depresją. W roku szkolnym 2020/2021 odnotowano 43 przypadki objawów depresyjnych²⁸ u uczniów wymagających udzielenia tego typu pomocy²⁹. Przeprowadzono z nimi rozmowy, informowano rodziców, objęto zajęciami specjalistycznymi, a w niektórych przypadkach sporządzono arkusz dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych ucznia. W okresie od 25 marca do końca czerwca 2020 r. (rok szkolny 2019/2020) nie wystąpiły przypadki konieczności objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów. Wszystkie nowe przypadki związane z koniecznością objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną zostały przedstawione Dyrektorowi Szkoły (zgłoszenia dokonywano w rejestrze opinii i orzeczeń z poradni psychologiczno-pedagogicznej). W zakresie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego w Szkole wyznaczono koordynatora ds. organizacji ww. wsparcia, informowano na piśmie rodziców/opiekunów prawnych o spotkaniach zespołu ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej, opracowano Indywidualne Programy Edukacyjno-Terapeutyczne, prowadzono zajęcia uwzględniające wspieranie uczniów z problemami psychologiczno-pedagogicznymi.

W roku szkolnym 2019/2020 indywidualnymi programami nauczania dla uczniów uzdolnionych objęto dwoje uczniów. Zadania z tym związane realizował zespół ds. rozwijania zainteresowań i pracy z uczniami zdolnymi w klasach I-III oraz

²⁸ W pierwszym półroczu 28 uczniów i w drugim 15 uczniów.

²⁹ Według danych wynikających z prowadzonego w Szkole Rejestru.

w klasach IV-VIII³⁰. Według sprawozdania z działalności zespołu w II półroczu roku szkolnego 2019/2020 182 uczniów, tj. 87,5% wszystkich uczniów klas I-III, rozwijało swoje uzdolnienia i zainteresowania w 17 kołach pozalekcyjnych. W zajęciach rozwijających kreatywność i zainteresowania uczniów klas IV-VIII uczestniczyło 309 osób w 21 różnych kołach³¹.

W roku szkolnym 2020/2021 nauczaniem indywidualnym objęto dwoje uczniów, w zajęciach rozwijających uzdolnienia (14 kołach) uczestniczyło 204, tj. 87,5% uczniów klas I-III i 353 (88,7%) uczniów klas IV-VIII (21 koła zainteresowań).

(akta kontroli tom I str. 31-36, 211-276, 561, tom II str. 468-473)

9. Dyrektor Szkoły³² ustaliła zasady monitorowania i sprawdzania wiedzy uczniów w ramach nauczania na odległość oraz sposób i zasady informowania o postępach w nauce, a także o uzyskanych ocenach. Do komunikacji z uczniami i ich rodzicami/opiekunami prawnymi wskazano dziennik elektroniczny, e-mail, telefon, komunikatory społeczne. Zobowiązano nauczycieli do ustalenia terminów konsultacji (telefon, Messenger, WhatsApp), opracowania i udostępniania uczniom karty pracy lub innych pomocy dydaktycznych w formie elektronicznej dostosowanych do ich możliwości oraz testów na platformach edukacyjnych (eduelo.pl), a także do przechowywania plików z pracami uczniów. Uczniowie oceniani byli na podstawie zwrotnych prac domowych, zdjęć wykonanych zadań, prac plastycznych, zadań na platformach edukacyjnych. Działania nauczycieli były monitorowane poprzez raporty wychowawców klas (od 16 marca do 8 kwietnia 2020 r.), wypełnianie ankiet i raportów. Monitorowaniem objęto również realizację podstawy programowej³³.

Uchwałą Rady Pedagogicznej z dnia 15 września 2020 r. wprowadzono w statucie Szkoły zmiany związane z: kształceniem na odległość (§ 3), warunkami i sposobami wewnątrzszkolnego oceniania podczas kształcenia na odległość (§ 4), zasadami klasyfikacji uczniów podczas zdalnego nauczania, w tym uzyskiwania śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej oraz zasady uzyskiwania oceny wyższej niż przewidywana (odwołania się od oceny), przeprowadzania egzaminu, a także o formach i sposobach informowania uczniów i rodziców o postępach w nauce (§ 5)³⁴.

Zarządzeniem nr 11/2020 z 12 maja 2020 r. Dyrektor Szkoły określiła zasady przeprowadzania egzaminu klasyfikacyjnego, egzaminu poprawkowego i sprawdzania wiadomości i umiejętności oraz warunki ustalania rocznej oceny klasyfikacyjnej. Zarządzeniem nr 12/2020 Dyrektor Szkoły wprowadziła *Procedury dotyczące zasad postępowania w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 w czasie organizacji zajęć klas 0-III i zajęć rewalidacyjnych oraz udzielania konsultacji uczniom na terenie placówki, a zarządzeniem nr 15/2020 w sprawie sposobu organizacji funkcjonowania szkoły w okresie epidemii COVID-19 określono procedury egzaminu ośmioklasisty*³⁵. W ww. zarządzeniach uregulowano m.in. zasady i formy bieżącego dostępu uczniów do infrastruktury informatycznej przez wychowawców i nauczycieli, warunki korzystania z aplikacji

³⁰ W pracach zespołu uczestniczyło 20 nauczycieli SP Nr 1.

³¹ W okresie po 15 marca 2020 r. (2019/2020) oraz od 9 listopada 2020 r. (2020/2021) wszystkie zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów (konkursy, projekty, spotkania) realizowane były w trybie zdalnym lub online. Materiały umieszczane były w dzienniku elektronicznym oraz przesyłane pocztą elektroniczną, sms lub przez komunikator WhatsApp.

³² Zarządzenie Dyrektora z dnia 25 marca 2020 r.

³³ Zasady monitorowania określono w załączniku nr 1 do zarządzenia nr 8 Dyrektora Szkoły z dnia 25 marca 2020 r. Załącznik Zastosowane narzędzia informatyczne: e-podręczniki, platformy edukacyjne MEN, strony internetowe, telefonia komórkowa, dziennik elektroniczny.

³⁴ Zmiany wprowadzono uchwałą nr 06/2020/2021 z dnia 15 września 2020 r.

³⁵ Zarządzenie nr 15/2020 z dnia 9 czerwca 2020 r.

MS Teams i konta Office 365, dziennika elektronicznego, w tym logowania się na zajęcia, usprawiedliwiania nieobecności za pośrednictwem dziennika elektronicznego i prowadzenia lekcji zgodnie z tygodniowym planem zajęć.

Na podstawie weryfikacji wpisów dla pięciu wybranych przedmiotów z lat szkolnych 2019/2020³⁶ i 2020/2021³⁷ stwierdzono, że w dzienniku elektronicznym (zawierającym informacje dotyczące tematów zajęć edukacyjnych oraz ocen bieżących), nauczyciele wprowadzali dane określające podstawę wpisania oceny, tj. np. praca bieżąca, sprawdzian, kartkówka, praca pisemna, praca i odpowiedzi na lekcji, praca domowa, odpowiedź, nieprzygotowanie się do lekcji (zamieszczano tam również opis tematyki podlegającej weryfikacji oraz datę wystawienia ocen).

(akta kontroli tom I str. 19-27, 38-73, 553-554, 561, tom II str. 232-257)

10. Realizując postanowienia § 1 pkt 7 rozporządzenia MEN w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie COVID-19³⁸, Dyrektor Szkoły ustaliła sposób dokumentowania realizacji zadań przez nauczycieli w pierwszym okresie zawieszenia zajęć, tj. od 12 do 24 marca 2020 r. Podstawowym narzędziem dokumentowania procesu nauczania był dziennik elektroniczny, w którym wpisywano m.in dane dotyczące: frekwencji (wpisywano zdalne nauczanie – „zn”), zlecanych zadań (zakładka „Zadania domowe”), tematów lekcji. Z przebiegu nauczania na odległość nauczyciele składali sprawozdania i raporty, zawierające informacje o dostępie uczniów do nauczania na odległość, sposobach nawiązywania kontaktów i komunikowania się z nauczycielem oraz o tematyce zajęć.

Zarządzeniem Dyrektora nr 8 z dnia 25 marca 2020 r. określono sposób dokumentowania pracy nauczycieli. Zostali oni zobowiązani do odnotowywania w dzienniku elektronicznym wszelkich czynności i poleceń oraz zrealizowanych treści nauczania zgodnie z tygodniowym planem lekcji (§ 5). W dzienniku elektronicznym dokumentowano: frekwencję na zajęciach, realizację tygodniowego planu nauczania, tematykę (zgodnie z przyjętym programem), oceny uczniów.

(akta kontroli tom I str. 31-36, 539-543, tom II str. 237-252, 279-286)

11. W okresie do końca roku szkolnego 2019/2020, tj. do dnia 26 czerwca 2020 r. Dyrekcja nie przywróciła w pełni zajęć prowadzonych w trybie stacjonarnym w budynku Szkoły. Realizację zajęć opiekuńczo-wychowawczych z możliwością prowadzenia zajęć dydaktycznych (klasy I-III) w okresie od 25 maja 2020 r. do 26 czerwca 2020 r. opisano w punkcie 5 niniejszego wystąpienia pokontrolnego. W złożonym wyjaśnieniu Dyrektor podała, że od 25 maja 2020 r. w Szkole dla uczniów klas I-III prowadzone były zajęcia opiekuńczo-wychowawcze i dydaktyczne.

(akta kontroli tom I str. 31-36, 459, tom II str. 405-407)

12. W roku szkolnym 2019/2020, według stanu na 26 czerwca 2020 r., sklasyfikowano wszystkich 570 uczniów, w tym 208 z klas I-III i 362 z klas IV-VIII. W przypadku jednego ucznia z klasy 1a odroczone obowiązek szkolny³⁹. W roku szkolnym 2020/2021 sklasyfikowano 626 uczniów⁴⁰, w tym 229 z klas I-III i 397 z klas IV-VIII. W ww. latach szkolnych w trakcie realizacji nauki zdalnej nie było uczniów, którzy w związku z epidemią znaleźli się poza systemem edukacji.

(akta kontroli tom II str. 181-210, 292-316, 408-457)

³⁶ Rok szkolny 2019/2020 klasa VII a język angielski, matematyka, fizyka, biologia, język niemiecki.

³⁷ Rok szkolny 2020/2021 klasa VIII a język angielski, matematyka, fizyka, biologia, język niemiecki.

³⁸ W brzmieniu obowiązującym przed 1 września 2020 r.

³⁹ W roku szkolnym 2019/2020 zapisanych do Szkoły było 209 uczniów w klasach I-III, a sklasyfikowanych było 208 uczniów, jeden uczeń powtarza naukę w klasie pierwszej.

Wniosek wychowawcy klasy i opinia rodziców ucznia o powtórzeniu klasy w roku szkolnym 2020/2021.

⁴⁰ W przypadku dwóch uczniów nastąpiło wydłużenie etapu edukacyjnego.

13. Według stanu na 30 września: w 2019 r. w SP zatrudnionych było odpowiednio: 69 nauczycieli na 64,3 etatów przeliczeniowych (dziewięciu nauczycieli niepełnozatrudnionych); w 2020 r. zatrudnionych było 70 nauczycieli na 67,6 etatów przeliczeniowych (sześciu nauczycieli niepełnozatrudnionych). W latach 2019-2020 z pracy w SP odeszło dziewięciu nauczycieli, w tym: na emeryturę - jedna osoba, na urlopie dla poratowania zdrowia przebywały trzy osoby, z pięcioma nauczycielami nie wznowiono stosunku pracy po ustaniu poprzedniej umowy.

(akta kontroli tom I str. 96-113)

14. W roku szkolnym 2019/2020 nauczyciele uczestniczyli w 175 szkoleniach, konferencjach i kursach podwyższających ich kwalifikacje⁴¹ oraz brali udział w trzech szkoleniowych posiedzeniach Rady Pedagogicznej, a w roku szkolnym 2020/2021 w 138 szkoleniach i kursach⁴².

Dyrektor Szkoły składała do organu prowadzącego wnioski o dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w formie planu doskonalenia (z wyszczególnieniem kwot przeznaczonych na poszczególne formy doskonalenia) w terminach 31 października 2019 r. na 2020 r. i 6 października 2020 r. na 2021 r.

Zgodnie z *Regulaminem dofinansowania zawodowego nauczycieli SP nr 1* indywidualne wnioski o dofinansowanie składane były do Dyrektora Szkoły, który opracowywał i przysyłał plan szkoleń do organu prowadzącego. Na podstawie ww. planu organ prowadzący przyznawał środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli. Na 2020 r. plan dofinansowania określono na kwotę 15,7 tys. zł i obejmował on koszty szkoleń indywidualnych dla 30 nauczycieli, w tym dla dwóch nauczycieli studia podyplomowe oraz cztery szkolenia grupowe Rady Pedagogicznej. Przyznano środki w wysokości 14 tys. zł, które zostały wydatkowane w kwocie 13,2 tys. zł, w tym 4,2 tys. zł na dofinansowanie studiów magisterskich i podyplomowych, 4,3 tys. zł na organizację szkoleń, konferencji i warsztatów metodycznych, 4,7 tys. zł na szkolenie rad pedagogicznych. Na 2021 r. zaplanowano środki w kwocie 14 tys. zł (taką kwotę przekazał organ prowadzący), które przeznaczono na: dofinansowanie studiów magisterskich i podyplomowych — 4 tys. zł, na organizację szkoleń, konferencji i warsztatów metodycznych oraz innych form doskonalenia nauczycieli — 1 tys. zł, przygotowanie materiałów szkoleniowych i informacyjnych — 0,5 tys. zł, szkolenie rad pedagogicznych — 4 tys. zł, opłaty za kursy kwalifikacyjne i doskonalące, seminaria oraz inne formy doskonalenia zawodowego nauczycieli skierowanych przez dyrektora szkoły — 4 tys. zł, sfinansowanie kosztów przejazdów oraz zakwaterowania — 0,5 tys. zł. Do dnia 9 lipca 2021 r. wykorzystano łącznie 5,6 tys. (40%), w tym kwotę 3,6 tys. zł na dofinansowanie studiów podyplomowych i magisterskich oraz na pokrycie kosztów doskonalenia nauczycieli.

W wyjaśnieniu Dyrektor Szkoły podała, że ze środków w planie finansowym (wydatki w ramach rozdziału 80146) finansowane były zarówno szkoleniowe posiedzenia rady pedagogicznej, jak i szkolenia indywidualne nauczycieli. Wszyscy chętni nauczyciele otrzymali zwrot kosztów poniesionych za odbyte szkolenia. Diagnozowanie potrzeby Szkoły w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli prowadzone było w oparciu o nadzór pedagogiczny, wykorzystywano m.in.: monitoring, obserwację zajęć, kontrolę, ale także dane z ewaluacji wewnętrznych.

(akta kontroli tom I str. 562, tom II str. 105-171, 211-231, 458-467, 521-524)

⁴¹ Nauczyciele klas 0-III brali udział w 65 różnych szkoleniach podwyższających kwalifikacje zawodowe, a nauczyciele klas IV-VIII w 110 szkoleniach.

⁴² Nauczyciele klas 0-III uczestniczyli w 69 szkoleniach, konferencjach i kursach, a nauczyciele klas IV-VIII również w 69 szkoleniach oraz dwóch radach szkoleniowych.

15. Dyrektor Szkoły wprowadziła obowiązujący od 1 września 2020 r.⁴³ *Regulamin funkcjonowania SP nr 1 w czasie pandemii COVID-19*, w którym przedstawiono obowiązujące procedury regulujące organizację pracy i formy prowadzenia zajęć. W roku szkolnym 2020/2021 kształcenie uczniów, w zależności od krajowej i lokalnej sytuacji epidemicznej, w poszczególnych okresach realizowane było w następujących formach:

- od 1 września do 25 października 2020 r. we wszystkich klasach I-VIII prowadzono zajęcia stacjonarne dla wszystkich uczniów Szkoły;
- od 26 października do 8 listopada 2020 r., zgodnie z zarządzeniem nr 23/2020 Dyrektora Szkoły z dnia 23 października 2020 r. dla uczniów klas IV-VIII wprowadzono zdalne nauczanie, w formie synchronicznej, tj. zajęcia prowadzono w trybie online w czasie rzeczywistym; w klasach I-III wprowadzono nauczanie stacjonarne;
- od 9 listopada 2020 r. do 3 stycznia 2021 r. wprowadzono dla wszystkich uczniów zajęcia online (dokumentowane w dzienniku elektronicznym);
- od 18 stycznia do 23 marca 2021 r. wprowadzono dla uczniów klas I-III nauczanie stacjonarne, a dla uczniów klas IV-VIII zajęcia online⁴⁴;
- od 26 kwietnia do 30 kwietnia 2021 r. zarządzeniem nr 34/2021 Dyrektora z dnia 22 kwietnia 2021 r. w klasach I-III wprowadzono nauczanie hybrydowe, zajęcia rewalidacyjne oraz zajęcia z pomocy psychologiczno-pedagogicznej; w klasach I-III prowadzone były w trybie stacjonarnym, w poszczególnych oddziałach klas I-III realizowane były w trybie naprzemiennym jako zajęcia stacjonarne i zdalne (nauczanie zgodnie z obowiązującym planem lekcji);
- od 3 maja do 16 maja 2021 r. zajęcia prowadzone były w trybie stacjonarnym dla uczniów klas I-III i zdalnie dla klas IV-VIII;
- od 17 maja do 30 maja 2021 r. zarządzeniem Dyrektora z dnia 12 maja 2021 r.⁴⁵ wprowadzono zajęcia stacjonarne dla klas I-III i w formie hybrydowej dla klas IV-VIII, zajęcia realizowano naprzemiennie jako stacjonarne i zdalne, dni 25-27 maja 2021 r. zaplanowano jako wolne od zajęć dydaktycznych ze względu na egzamin ósmoklasisty, dla klas I-III zorganizowano opiekę świetlicową;
- od 31 maja do 25 czerwca 2021 r. zajęcia realizowano w trybie stacjonarnym dla wszystkich klas.

Dokumentowanie procesu kształcenia prowadzone było zgodnie z przyjętymi zasadami w dzienniku elektronicznym oraz w innych dziennikach, tj. zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, zajęć świetlicy, dziennika zajęć specjalisty.

Od 25 marca 2020 r. wszyscy uczniowie, realizujący zdalne nauczanie, mieli zapewniony dostęp do strony internetowej Szkoły oraz do prowadzonego przez Szkołę kształcenia na odległość (dziennik elektroniczny, strona internetowa). W ww. roku szkolnym Szkoła przekazała uczniom 53 przenośnych komputerów typu

⁴³ Zarządzenie nr 18/2020 Dyrektora Szkoły z dnia 27 sierpnia 2020 r.

⁴⁴ Na podstawie § 1a pkt 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. poz. 1389, ze zm. w brzmieniu obowiązującym od 18 stycznia 2021 r.).

⁴⁵ Zarządzenie nr 36/2021 z dnia 12 maja 2021 r. w sprawie organizacji pracy SP nr 1 w Bełzycach w dniach 17-28 maja 2021 r. Zarządzenie wydano na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 kwietnia 2021 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

laptop⁴⁶. W złożonym wyjaśnieniu Dyrektor Szkoły podała, że w roku szkolnym 2020/2021 w czasie nauki zdalnej (prowadzonej w trybie online) wszyscy uczniowie brali udział w zajęciach, co oznaczało, według niej, że mieli dostęp do komputera.

W wyjaśnieniu Dyrektor podała, że zgodnie z zarządzeniem nr 36/2021 w dniach 17-21 maja 2021 r. na nauczanie zdalne skierowano klasy VIII a, VIII b, VIII c, VI a, VI b, VI c, VI d, VI e, tj. 194 uczniów. W dniach 24 i 28 maja 2021 r. na nauczanie zdalne skierowano klasy IV a, IV b, IV c, V a, VII a, VII b, VII c, VII d, tj. 203 uczniów.

(akta kontroli tom I str. 459-460, 485-506, tom II str. 1, 56-73, 89, 172-174, 211-231, 504-566)

16. Szkoła zawarła umowę z NASK⁴⁷ w dniu 2 lipca 2020 r., a podłączenie do sieci OSE nastąpiło 24 lipca 2020 r. Teoretyczna szybkość łącza (określona w umowie) wynosiła 100 Mb/s. Internet w Szkole zapewniało dwóch dostawców: NASK oraz inny operator na podstawie umowy abonenckiej z dnia 19 czerwca 2018 r.⁴⁸. Miesięczny koszt abonamentu w okresie od czerwca 2018 r. do 1 stycznia 2021 r. wynosił 500 zł netto. Po zawarciu aneksu zmianie uległa opłata abonencka, która od 1 stycznia 2021 r. wynosiła 250 zł netto miesięcznie. Zawarte umowy pozwalały na przełączanie pomiędzy dostawcami w celu zapewnienia płynnej pracy łączy internetowych. Parametry łącza OSE uzyskane w trakcie niniejszej kontroli: szybkość teoretyczna określona w umowie wynosiła 100/100 Mb/s, szybkość praktyczna uzyskana w trakcie normalnego obciążenia sieci wynosiła 93,04 Mb/s (pobieranie) i 79,01 Mb/s (wysyłanie⁴⁹). Dla łącza komercyjnego szybkość teoretyczna określona w umowie wynosiła 100 Mb/s i 30 Mb/s. Uzyskano 94,66 Mb/s przy pobieraniu i 28,24 Mb/s przy wysyłaniu.

(akta kontroli tom I str. 277-320, 428-430)

17. W Szkole zapewniono trzy poziomy zabezpieczenia uczniów przed dostępem w Internecie do treści mogących stanowić zagrożenie ich prawidłowego rozwoju. Szkoła w ww. zakresie posiada następujące mechanizmy zabezpieczające:

- w umowie zawartej z NASK w ramach połączenia OSE zapewniono świadczenie usług bezpieczeństwa teleinformatycznego, obejmującego ochronę przed szkodliwym oprogramowaniem, monitorowanie zagrożeń i bezpieczeństwa sieciowego oraz przeciwdziałanie dostępowi do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla prawidłowego rozwoju uczniów;
- zakupiono i zainstalowano na wszystkich komputerach w pracowni oraz komputerach przekazanych uczniom w celu prowadzenia zdalnego nauczania program Arcabit, który zapewniał ochronę i zabezpieczenie antywirusowe i antyspyware, firewall, antyspam, ochronę poczty, ochronę przeglądarki, kontrolę rodzicielską, kontrole portów USB; program zapewniał również zarządzanie urządzeniami przenośnymi z systemem Android;
- standardowe zabezpieczenia funkcjonujące w programie Microsoft Defender w czasie rzeczywistym.

Oględzinom poddano 10 komputerów przenośnych, przekazanych przez Szkołę uczniom do realizowania zdalnego nauczania. Stwierdzono, że w dwóch urządzeniach, po podłączeniu do Internetu, wystąpiła możliwość dostępu do stron mogących zawierać treści szkodliwe dla rozwoju uczniów (niniejsze opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”).

⁴⁶ W okresie od 26 października 2020 r. przekazano 32 zestawy, a od 9 listopada 2020 r. – 21 zestawów komputerowych.

⁴⁷ Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa – Państwowy Instytut Badawczy.

⁴⁸ Parametry łącza do 100 Mb/s (pobieranie) i do 30 Mb/s (wysyłanie).

⁴⁹ Różnice w przesyłaniu informacji wynikały z obciążenia sieci OSE w danym czasie.

Innym rozwiązaniem organizacyjnym wprowadzonym w Szkole dotyczącym zabezpieczenia było uruchomienie aplikacji „Opiekun WEB”, dzięki której nauczyciel prowadzący zajęcia miał bieżący podgląd na treści wyświetlane przez uczniów.

Szkolna sieć internetowa Wi-Fi jest niedostępna z mobilnych urządzeń komputerowych. Połączenia Wi-Fi funkcjonowały jedynie w pracowni komputerowej oraz w pokoju informatyka. W wyjaśnieniu złożonym z upoważnienia Dyrektor Szkoły, nauczyciel informatyki podał, że uczniowie nie mieli dostępu do szkolnej sieci internetowej z mobilnych urządzeń komputerowych (komputery przenośne, tablety, smartfony itp.). W szkole funkcjonowały dwie sieci Wi-Fi w pracowniach komputerowych, które były zabezpieczone przed dostępem uczniów oraz były filtrowane pod względem treści, mogących stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.

(akta kontroli tom I str. 459, tom II str. 85, 101-102, 211-231)

18. W dniu 1 września 2017 r. Dyrektor Szkoły, reprezentujący Gminę Bełżyce zawarł z firmą VULCAN Sp. z o.o. umowę licencyjną na korzystanie z oprogramowania, zawierającego m.in. dziennik elektroniczny⁵⁰. Aplikacje i dane dziennika elektronicznego obejmowały: dziennik zajęć (w poszczególnych zakładkach dane dotyczące uczniów, frekwencji, tematów, planów pracy, planu zajęć, planu nauczycieli, obserwacji i prowadzonej kontroli dziennika) oraz dziennik zajęć innych (dziennik świetlicy, dziennik zajęć rewalidacyjno-wychowawczych).

Zapisy w dzienniku były podstawą do weryfikacji obecności uczniów na zajęciach podczas nauczania na odległość oraz prowadzenia lekcji w trybie stacjonarnym w Szkole, monitorowania pracy uczniów i wstawiania ocen, zadawania uczniom prac do wykonania, realizowania programu nauczania, wpisywania tematyki zajęć, przekazywania informacji i uwag rodzicom/opiekunom uczniów. Szkoła zapewniła również bezpłatny dostęp rodziców/opiekunów prawnych do dziennika.

(akta kontroli tom I str. 466-484)

19. Szkoła od 20 maja 2007 r. prowadziła własną stronę internetową⁵¹. Zgodnie z art. 5 i 10 ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych⁵² złożona została deklaracja dostępności. Strona posiadała ułatwienia dla osób z niepełnosprawnościami⁵³. W menu głównym wyszczególniono m.in. aplikacje wykorzystywane w procesie zdalnego nauczania tj.:

- dziennik elektroniczny, w którym uwzględnione zostały wszystkie klasy w latach szkolnych z podaniem pełnych danych uczniów, programów nauczania, tematów realizowanych zajęć w układzie przedmiotowym, frekwencji, zakładka „Zadania domowe”, sprawdziany, kontakty i zebrania z rodzicami (online) oraz plan lekcji;
- zdalne nauczanie, zawierające informacje przedstawiane przez MEN (przekierowanie na strony www.gov.pl), na których umieszczono poradniki dla dyrektorów i nauczycieli szkół oraz dla rodziców uczniów, zamieszczono informacje dotyczące wsparcia uczniów w powrocie do szkół (materiały edukacyjne), kształcenia na odległość (poradnik MEN), ofertę wsparcia poradni psychologiczno-pedagogicznej, linię wsparcia psychologicznego PCK, kontakt z pedagogiem szkolnym w czasie zawieszenia zajęć w szkole, informacje

⁵⁰ Oprogramowanie składa się z modułów Administracja, Sekretariat, Dziennik, Uczniowie oraz modułów i aplikacji wymienionych na witrynie internetowej www.vlcan.sdu.pl/uonetplus/specyfikacja.

⁵¹ Na stronie internetowej Szkoły ostatnia aktualizacja została wprowadzona w dniu 24 marca 2021 r.

⁵² Dz. U. poz. 848, ze zm.

⁵³ Widok standardowy strony, powiększ lub tekst zmniejsz tekst, kontrast jasny lub ciemny, skala szarości, nawigacja za pomocą klawiatury, standardowe skróty klawiaturowe, linki podkreślone.

o ogólnopolskiej akcji edukacyjnej „Dzieci uczą rodziców w domu”, zasadach bezpiecznej pracy w sieci, wsparcia dziecka w okresie epidemii COVID-19 oraz nauki zdalnej.

Na stronie internetowej w zakładce „Dokumenty” zamieszczono aktualny Regulamin organizacji pracy (aktualizacja z dnia 7 lutego 2021 r.), statut Szkoły z 2020 r., program wychowawczo-profilaktyczny 2020-2021, procedury w sytuacjach trudnych i zagrażających bezpieczeństwu, plan działań wychowawczo-profilaktycznych 2020-2021, kalendarz roku szkolnego 2020/2021, Poradnik MEN-„Bezpieczna szkoła. Zagrożenia i zalecenia w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i cyfrowego uczniów”. W zakładce „Dla rodziców” przedstawiono m.in. dokumenty do pobrania, terminy konsultacji oddzielnie dla klas ósmych i dla pozostałych klas.

Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szkoły stronę internetową wykorzystywano do przekazywania komunikatów dla rodziców i uczniów o aktualnym sposobie nauki oraz aktualnych obostrzeniach związanych z pandemią COVID-19. Strona również była wykorzystywana do przekazywania materiałów do nauki dla uczniów. W zakładce *Zdalne nauczanie* zamieszczano materiały i linki do stron edukacyjnych.

(akta kontroli tom I str. 31-38, 561, tom II str. 28-48, 377-404)

20. Dyrektor Szkoły zapewniła nauczycielom warunki organizacyjne i techniczne do realizacji zdań dydaktyczno-wychowawczych i opiekuńczych, a uczniom i nauczycielom użyczono sprzętu komputerowego. Szkoła posiadała ogółem 165 komputerów wykorzystywanych do celów dydaktycznych⁵⁴, w roku szkolnym 2019/2020 na stanie było 50 komputerów przenośnych, z czego 23 przeznaczono dla uczniów, a 27 dla nauczycieli. W okresie tym pozyskano dodatkowo 22 komputery przenośne. W roku szkolnym 2020/2021 Szkoła dysponowała 80 komputerami przenośnymi, z czego dla uczniów przeznaczonych było 53, a dla nauczycieli 27 komputerów. W maju i wrześniu 2020 r. Szkoła otrzymała z Urzędu Miasta (w formie darowizny) 34 komputery przenośne⁵⁵ o łącznej wartości 49,1 tys. zł, w tym 31 sztuk komputerów kupionych przez Urząd w ramach programu „Zdalna szkoła” oraz trzy komputery przekazane ze zlikwidowanych szkół w Chmielniku i Wierchowiskach. Komputery zostały zakupione w ramach projektów: „Zdalna Szkoła” — 9 laptopów, „Zdalna Szkoła+” — 25 laptopów. W formie nagrody w konkursie „OSE Wyzwanie” otrzymano 16 komputerów o wartości 47,2 tys. zł⁵⁶. W roku szkolnym 2019/2020 ze środków budżetowych Szkoły nie został kupiony żaden komputer przenośny (typu laptop). Przyjęte na stan ewidencji księgowej komputery zostały przekazane przez Gminę Bełżyce oraz 16 komputerów Szkoła otrzymała jako nagrodę w konkursie OSE.

W okresach zdalnego nauczania w latach 2020–2021 uczniom Szkoły udostępniano zestawy komputerowe⁵⁷. W roku szkolnym 2019/2020 dla uczniów przeznaczono 58 komputerów przenośnych i 27 laptopów dla nauczycieli, a w roku szkolnym 2020/2021 dla uczniów przeznaczono 80 komputerów i 27 dla nauczycieli. W okresie od 26 października 2020 r. przekazano 32 laptopy. Nauczycielom użyczono 21 komputerów przenośnych⁵⁸. W wyjaśnieniu Dyrektor Szkoły podała, że

⁵⁴ Stan na dzień 5 stycznia 2021 r., dane według SIO.

⁵⁵ Komputery przenośne marki Lenovo Ideapad o wartości jednostkowej 1 404,09 (9 szt.), w tym 6 sztuk pozyskanych z projektu Zdalna Szkoła (15.05.2020 r.) i 3 komputery przekazane ze szkoły w Chmielniku oraz 25 sztuk o wartości jednostkowej 1 458,26 zł z programu Zdalna Szkoła +(25.09.2020 r.).

⁵⁶ Komputery (21 szt.) przenośne marki Dell Latitude 3400 o szacunkowej wartości jednostkowej 2 950 zł, zakup sfinansowano ze środków finansowych Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020.

⁵⁷ W skład zestawu komputerowego wchodziły laptop, mysz, zasilacz, modem LTE.

⁵⁸ Z nauczycielami zawarte zostały umowy użyczenia, w postanowieniach których określono przedmiot użyczenia (Laptop Lenovo – 4 szt., Dell – 11 szt., Fujitsu – 6 szt.), datę zawarcia umowy, termin zwrotu urządzenia oraz warunki odpowiedzialności za użyczone urządzenie.

każdy nauczyciel i uczeń, który zadeklarował chęć wypożyczenia laptopa, takie wsparcie otrzymał.

(akta kontroli tom I str. 328-339, 460, 485-506)

Wnioski o dofinansowanie zakupów sprzętu, oprogramowania lub usług w ramach rządowego wsparcia dla nauczycieli, złożyło 60 nauczycieli Szkoły, którzy kupili sprzęt i wyposażenie potrzebne do zdalnego nauczania. Łączna kwota dofinansowania wyniosła 29,5 tys. zł. Badaniem objęto wnioski 20 nauczycieli, którzy kupili wyposażenie o wartości ponad 23,0 tys. zł, w tym m.in. cztery laptopy, pięć tabletów i urządzeń wielofunkcyjnych, dwa skanery i dwie kamery oraz inny sprzęt komputerowy. W badanej próbie (20 losowo wybranych wniosków) stwierdzono, że: wszystkie wnioski o dofinansowanie złożone zostały w terminie od 3 listopada do 4 grudnia 2020 r.; do wniosków dołączono rachunki i faktury imienne na zakup sprzętu komputerowego i wyposażenia dodatkowego; wszystkie faktury zostały zaaprobowane przez Dyrektora Szkoły jako zgodne z rządowym programem wsparcia dla nauczycieli; dofinansowanie w kwocie 9 748 zł zostało przekazane przez Szkołę na rachunki bieżące 20 nauczycieli w kwotach wynikających z faktur (dwa przypadki zakupu za 249 zł i 499 zł) lub w maksymalnej wysokości dofinansowania (500 zł) w dniu 18 grudnia 2020 r.

Oględzinom poddano 30 komputerów przenośnych, w tym 10 przekazanych przez Szkołę uczniom do realizowania zdalnego nauczania, 10 komputerów przenośnych zainstalowanych w pracowni komputerowej oraz 10 komputerów używanych nauczycielom. Stwierdzono, że: wszystkie komputery miały dostęp do stron internetowych - www.epodreczniki.pl, www.scholaris.pl, www.men.gov.pl; na wszystkich (w tym na 10 komputerach przekazanych uczniom do prowadzenia nauki) zainstalowano programy antywirusowe (Microsoft Defender, Arcabit); sieć Wi-Fi Szkoły zabezpieczona została przed dostępem uczniów (dostęp do Internetu poprzez sieć Wi-Fi możliwy był jedynie w pracowni komputerowej oraz w pokoju informatyka); w budynku Szkoły można było nawiązać połączenie z Internetem, korzystając z prywatnych tabletów, smartfonów lub telefonów z zainstalowanym na nich oprogramowaniem Wi-Fi. Ustalono również, że na dwóch komputerach przekazanych uczniom nie zostały zabezpieczone strony zawierające szkodliwe dla uczniów treści.

(akta kontroli tom I str. 340-434, tom II str. 28-48, 101-102)

21. Od 15 maja 2020 r.⁵⁹ opracowano i wprowadzono procedurę organizacji opieki w Szkole, obejmującą m.in. zasady przychodzenia/wychodzenia do budynku, przebywania uczniów w Szkole (sale lekcyjne, pracownie, świetlica, szatnia), ograniczające wstęp i przebywanie osób trzecich, wprowadzono również regulacje przyjmowania i odbierania dzieci z zajęć. Określono sposób komunikowania się z rodzicami/opiekunami. Ponadto wprowadzono procedury higieny, czyszczenia i dezynfekcji pomieszczeń oraz powierzchni Szkoły, w tym zasady dezynfekcji rąk, stosowania osłony, zakrywania nosa i ust, monitorowania dezynfekcji pomieszczeń, ciągów komunikacyjnych, sal, toalet, poręczy. Opracowano i wprowadzono szczegółowe zasady postępowania w przypadku podejrzenia zakażenia zarówno u dziecka, jak i personelu. Przy wejściach do budynku oraz w we wszystkich toaletach umieszczono dozowniki z płynami dezynfekującymi wraz z obrazkowymi instrukcjami i plakatami o sposobie ich użycia. Na tablicach informacyjnych przy wejściach umieszczono numery telefonów alarmowych, LKO, organu prowadzącego szkołę, służb medycznych, w tym oddziału zakaźnego szpitala oraz Powiatowej

⁵⁹ Zarządzenie nr 12/2020 Dyrektora SP Nr 1 w Belżycach z dnia 21 maja 2020 r. w sprawie organizacji zajęć w szkole dla klas 0-3 i zajęć rewalidacyjnych oraz udzielania konsultacji uczniom na terenie szkoły.

Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej. Wszystkich pracowników zaopatrzone w środki ochrony osobistej, maseczki i rękawiczki, które dostępne były w pokoju nauczycielskim i w sekretariacie Szkoły. Pomieszczenia, w których przebywali uczniowie, były wietrzone na każdej przerwie lekcyjnej (15 min.). W celu unikania skupisk uczniów wprowadzono zasady poruszania się w pomieszczeniach w ciągach komunikacyjnych, klatkach schodowych, szatniach. Sale lekcyjne przypisane zostały do konkretnych klas. Poszczególne klasy lekcyjne i ich wyposażenie były dezynfekowane minimum trzy razy dziennie. Wprowadzono również procedury oraz harmonogram zwrotu podręczników do biblioteki szkolnej⁶⁰.

W budynku Szkoły przy dwóch wejściach przeznaczonych dla uczniów zainstalowano dwie stacje dezynfekcyjne (dyspenser). Jedno urządzenie zostało przekazane przez firmę NOVAR protokołem z dnia 15 czerwca 2020 r., a drugie zostało przeniesione ze zlikwidowanej Szkoły Podstawowej w Chmielniku. Szkoła nie dysponowała protokołem przekazania i przyjęcia tego urządzenia. Dyrektor wyjaśniła, że po likwidacji Szkoły Podstawowej w Chmielniku organ prowadzący przekazał stację do dezynfekcji do Szkoły (przekazanie nastąpiło w formie ustnej, bez dokumentów przekazania). Stacja została ujęta w ewidencji pozabilansowej w księdze głównej. Dyspensery użyczone były bezpłatnie przez Polfę Tarchomin S.A. na okres 18 miesięcy (objęte gwarancją i serwisem producenta).

(akta kontroli tom I str. 31-82, 458-459, 485-506, tom II str. 86-100)

22. W okresie zagrożenia epidemiologicznego COVID-19, Dyrektor Szkoły współpracowała z Urzędem Gminy Bełżyce (Urząd przekazywał informacje o stanie zagrożenia na terenie miasta, stacji do dezynfekcji, laptopów, dodatkowych środków dezynfekcyjnych), organami nadzoru pedagogicznego oraz z PPIS. Według wyjaśnień Dyrektora Szkoły, w czasie nauki zdalnej zdarzały się potwierdzone przypadki zakażenia COVID-19 u nauczycieli, były to jednak pojedyncze przypadki i nie wymagały zawieszenia zajęć. W czasie nauki hybrydowej nie wystąpiły przypadki zakażenia COVID-19. W okresie objętym badaniem Dyrektor Szkoły złożył wnioski do Burmistrza Miasta Bełżyce i Państwowej Powiatowej Stacji Sanitarnej w Lublinie o wyrażenie zgody na zawieszenie zajęć lekcyjnych w dniach od 26 lutego do 4 marca 2021 r., w związku z wystąpieniem w SP potwierdzonego przypadku zakażenia wirusem SARS-CoV-2 u jednej uczennicy. Po otrzymaniu zgody Burmistrza Miasta Bełżyce i pozytywnej opinii PPIS, decyzją Dyrektora Szkoły zawieszono zajęcia dla ww. klasy w zakresie wszystkich zajęć lekcyjnych w okresie od 26 lutego do 4 marca 2021 r. Informację o zawieszeniu zajęć przekazano do Lubelskiego Kuratorium Oświaty⁶¹.

W wyjaśnieniu Dyrektor Szkoły podała, że w ww. okresie nie korzystano z dodatkowych dni wolnych od zajęć dydaktyczno-wychowawczych (dni dyrektorskich). Ponadto poinformowała, że kontaktowano się z PPIS telefonicznie i e-mailowo. W pierwszym okresie pandemii COVID-19 kontakt był utrudniony, szczególnie telefoniczny. W roku szkolnym 2020/2021 sytuacja poprawiła się, gdyż dyrektorzy szkół otrzymali specjalny numer telefonu (udostępniony podczas wideokonferencji LKO i PPIS). Podczas zawieszania zajęć w lutym 2021 r. (zawieszenie zajęć w jednej klasie) bez problemu kontaktowała się kilkakrotnie w celu omówienia zaistniałej sytuacji i ustalenia osób objętych kwarantanną.

⁶⁰ Zarządzenie nr 14/2020 Dyrektora SP Nr 1 z dnia 9 czerwca 2020 r. w sprawie sposobu organizacji funkcjonowania szkoły w okresie epidemii COVID-19 w zakresie sposobu zwrotu podręczników do biblioteki szkolnej.

⁶¹ Za pośrednictwem panelu GSOK.

W latach 2020–2021 w Szkole przeprowadzono⁶² jedną kontrolę dotyczącą bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów⁶³. W sporządzonym przez komisję protokole kontroli z dnia 26 sierpnia 2020 r. zalecano m.in. remont i ocieplenie budynku Szkoły od strony południowej, wymianę okien na łączniku (cztery sale), wymianę płytek pcv w sześciu salach lekcyjnych.

W związku ze stwierdzeniem, że stan oświetlenia nie zapewniał prawidłowego natężenia światła, PPIS decyzją z dnia 30 marca 2019 r. wnosił o wymianę oświetlenia elektrycznego⁶⁴. Termin realizacji ww. decyzji został przesunięty do dnia 31 sierpnia 2021 r. W okresie pandemii COVID-19 PPIS przeprowadził dwie kontrole interwencyjne, w dniach 5 i 17 marca 2020 r., związane z nieprzestrzeganiem obowiązku noszenia maseczek przez personel Szkoły oraz brakiem dostępności mydła i papieru toaletowego. Zarzuty nie zostały potwierdzone i nie wydano zaleceń pokontrolnych.

(akta kontroli tom I str. 485-528, tom II str. 103-104)

23. Analiza wykonania wydatków⁶⁵ na wynagrodzenia osobowe wykazała, że wyniosły one:

- w 2019 r. – 4 565,9 tys. zł, a w 2020 r. – 4 799,5 tys. zł (wzrost o 5,0%)⁶⁶;
- na koniec I kwartału odpowiednio w latach: 2019 r. – 1 078,2 tys. zł, 2020 r. – 1 053,5 tys. zł (w porównaniu do poprzedniego roku spadek o 2,3%), a w 2021 r. – 1 181,1 tys. zł (wzrost o 12,1%);
- w poszczególnych miesiącach I półrocza 2020 r.: styczeń - 309,6 tys. zł, luty - 698,5 tys. zł, marzec - 1 053,5 tys. zł, kwiecień - 1 319,8 tys. zł, maj - 1 771,7 tys. zł oraz czerwiec - 2 127,9 tys. zł; w porównaniu miesiąc do miesiąca wzrost wynosił odpowiednio: 125,7% (styczeń - luty), 50,8% (luty - marzec), 25,3% (marzec - kwiecień), 34,3% (kwiecień - maj), 20,1% (maj - czerwiec); w żadnym miesiącu nie odnotowano spadku wynagrodzeń.

Główna Księgowa wyjaśniła, że największy wzrost wynagrodzeń wystąpił między wydatkami stycznia i lutego 2020 r. Różnica wynikała z faktu, iż w miesiącu grudniu 2019 r. zostały zapłacone składki ZUS pracowników oraz podatek od świadczeń wypłaconych w grudniu, natomiast ZUS pracowników i podatek od świadczeń, wypłaconych w miesiącu styczniu, wypłacono w miesiącu lutym. Taka zasada płacenia zobowiązań wobec ZUS i urzędu skarbowego została zastosowana w pozostałych miesiącach, które poddane zostały kontroli. Ponadto w miesiącu styczniu wypłacono jednorazowy dodatek uzupełniający, co skutkowało wyższymi składkami ZUS pracowników i podatku w miesiącu lutym.

(akta kontroli tom I str. 119-188, 321-325, 435-441, tom II str. 474-503)

⁶² Kontrolę w dniu 26 sierpnia 2020 r. przeprowadziła Komisja, w skład której wchodził Dyrektor Szkoły, inspektor ds. BHP w Szkole, Społeczny Inspektor Pracy oraz dwóch pracowników SP nr 1. Komisja m.in. stwierdziła, że w sali gimnastycznej zalecono remont zalepcza oraz wykonanie ocieplenia i stolarki okiennej. W pomieszczeniach kuchni i zalepcza kuchennego stwierdzono, że urządzenia wentylacyjne wymagają naprawy, remontu wymaga również jadalnia. Stwierdzono także, że: remontu wymaga dach budynku Szkoły, opaski odwadniające wokół budynku oraz należy wykonać wentylację w kuchni. Do organu prowadzącego kopia ww. protokołu została przekazana 31 sierpnia 2020 r.

⁶³ Na podstawie § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1604).

⁶⁴ Decyzja nr HDM-0718/32/2018 z dnia 30 marca 2019 r. Natężenie oświetlenia nie spełniało warunków określonych w Polskich Normach. (Dane zaczerpnięto z protokołu kontroli PPIS w Lublinie nr HDM.9020.3.3.2021. MHG z dnia 17 marca 2021 r.).

⁶⁵ Dane ze sprawozdania Rb-28S z lat 2019-2021 (I kwartał wersja robocza) Dział 801 Oświata i wychowanie i 854 Edukacyjna opieka wychowawcza (§ 4010).

⁶⁶ W tym w 2019 r. Dział 801 - 4 303,4 tys. zł i Dział 854 - 262,5 tys. zł; w 2020 r. Dział 801 - 4 524,5 tys. zł i Dział 854 - 275,0 tys. zł.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. Na dwóch komputerach przenośnych, użytkowanych przez uczniów podczas zdalnego nauczania⁶⁷, nie było zabezpieczenia przed dostępem do stron, mogących zawierać treści szkodliwe dla prawidłowego rozwoju uczniów. Naruszało to art. 27 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe⁶⁸, zgodnie z którym szkoły i placówki zapewniające uczniom dostęp do Internetu są obowiązane podejmować działania zabezpieczające uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, w szczególności zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające.

Nauczyciel informatyki, działając z upoważnienia Dyrektora Szkoły, wyjaśnił, że w komputerach pojawiły się problemy z częściowym brakiem zabezpieczenia urządzeń przed dostępem do stron, mogących zawierać treści szkodliwe dla ich prawidłowego rozwoju, z powodu błędów w aktualizacji oprogramowania Arcabit, z którego korzystała Szkoła.

W trakcie kontroli zainstalowano w komputerach aktualne wersje oprogramowania zabezpieczającego Arcabit. Stwierdzono, że po aktualizacji programu strony były filtrowane prawidłowo.

(akta kontroli tom I str. 442-454, tom II str. 28-48)

IV. Uwagi i wnioski

W związku z usunięciem nieprawidłowości stwierdzonej w trakcie trwania kontroli, Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od formułowania uwag i wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Lublin, dnia 29 lipca 2021 r.

Kontroler
Artur Bokiniec
Główny specjalista kontroli państwowej

(—)

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Edward Lis

(—)

⁶⁷ Komputery Fujitsu nr YLDN 220108 i nr YLDN 219693.

⁶⁸ Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, ze zm.